

ΔΠΜΣ Επιστήμη και Τεχνολογία Υδατικών Πόρων
Παρουσίαση στα πλαίσια του μαθήματος:
«Πλημμύρες και Αντιπλημμυρικά Έργα»

Μοντέλα προσομοίωσης πλημμυρών

Ανδρέας Ευστρατιάδης, Δρ. Πολιτικός Μηχανικός

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τομέας Υδατικών Πόρων & Περιβάλλοντος

Μάιος 2013

Από τα αντιπλημμυρικά έργα στη διαχείριση της πλημμυρικής διακινδύνευσης

- **Παραδοσιακή θεώρηση → έργα αντιπλημμυρικής προστασίας**
  - Επιλογή επιπέδου πλημμυρικής επικινδυνότητας (πιθανότητα εμφάνισης πλημμύρας συγκεκριμένης περιόδου επαναφοράς).
  - Υδρολογικός σχεδιασμός (παροχή αιχμής, πλημμυρογράφημα).
  - Υδραυλικός σχεδιασμός (διαστασιολόγηση έργων).
  - Δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις των πλημμυρικών επεισοδίων που ξεπερνούν τα μεγέθη σχεδιασμού.

- **Σύγχρονη θεώρηση → διαχείριση πλημμυρικής διακινδύνευσης**
  - Ολιστική προσέγγιση – εισάγεται η έννοια του συστήματος που παράγει και επηρεάζεται από τις πλημμύρες.
  - Αξιολογείται η πλημμυρική διακινδύνευση, η οποία εξαρτάται από την επικινδυνότητα της πλημμύρας σε συνδυασμό με τις δυνητικές επιπτώσεις της, στο περιβάλλον και τις ανθρώπινες δραστηριότητες.
  - Ο περιορισμός των επιπτώσεων αντιμετωπίζεται αφενός σε στρατηγικό-μακροπρόθεσμο επίπεδο, μέσω κατασκευαστικών και μη κατασκευαστικών μέτρων, και αφετέρου σε επιχειρησιακό επίπεδο, για το οποίο απαιτούνται κατάλληλη προετοιμασία και υποδομές.

Προσομοίωση πλημμυρών: Γενικές αρχές

□ Συνιστώσες συστήματος

- Παραγωγή πλημμύρας: βροχόπτωση → απορροή (αλλά και πλημμύρα από υπερχείλιση/θραύση φράγματος, υπόγεια νερά, θαλάσσιο κύμα)·
- Μεταφορά: υδατορεύματα, τεχνητά κανάλια, δίκτυα ομβρίων (αστικές περιοχές)·
- Ανάσχεση και προστασία: αντιπλημμυρικά έργα και συναφείς υδραυλικές κατασκευές (φράγματα, αναχώματα)·
- Επιπτώσεις: κατακλύμενες εκτάσεις, υποδομές, δραστηριότητες.

□ Επίπεδα ανάλυσης προβλήματος

- Ανάλυση βροχοπτώσεων: υετογραφήματα (υδρομετεωρολογία, στατιστική)
- Υδρολογική ανάλυση: υδρολογικές διεργασίες, υδρογραφήματα
- Υδραυλική ανάλυση
  - υδρογραφικό δίκτυο: διόδευση πλημμυρών στην κύρια κοίτη
  - πλημμυρικό πεδίο: κατάκλυση πλημμυροπεδιάδων
- Κοινωνικο-οικονομική ανάλυση τρωτότητας και επιπτώσεων

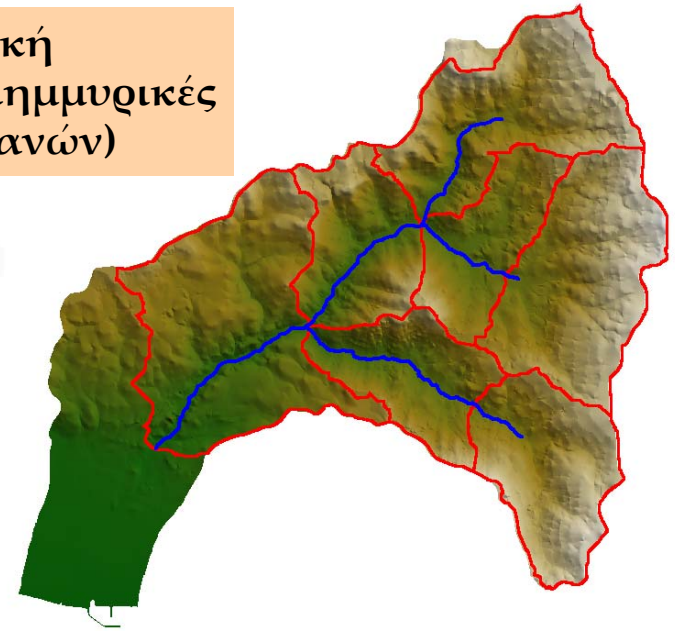
□ Στόχοι

- Σχεδιασμός έργων, προετοιμασία διαχειριστικών σχεδίων (για υποθετικές μελλοντικές πλημμύρες)
- Υδρομετεωρολογική πρόγνωση (σε πραγματικό ή σχεδόν πραγματικό χρόνο)

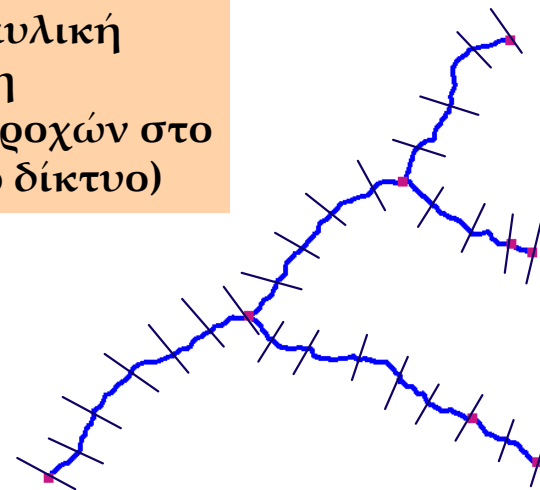
Προσομοίωση πλημμυρών: Διαδικασία

Βήμα 1: Υδρολογική προσομοίωση (πλημμυρικές απορροές υπολεκανών)

Βήμα 2: Υδραυλική προσομοίωση (διόδευση παροχών στο υδρογραφικό δίκτυο)

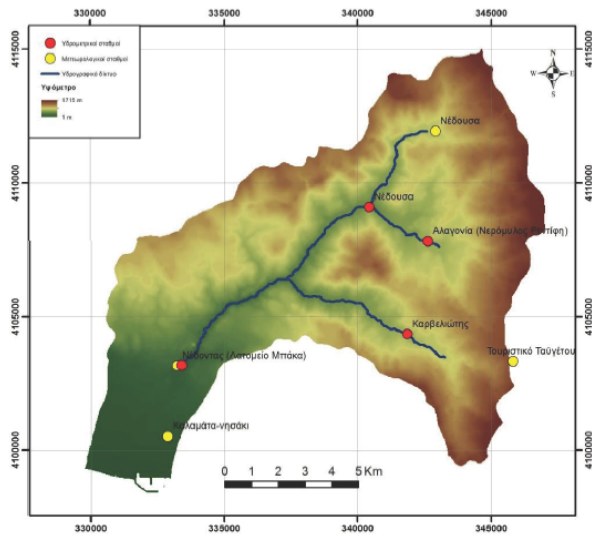
Βήμα 3: Υδραυλική προσομοίωση πλημμυρικού πεδίου, ανάλυση επιπτώσεων

Προσομοίωση πλημμυρών: Μοντέλα

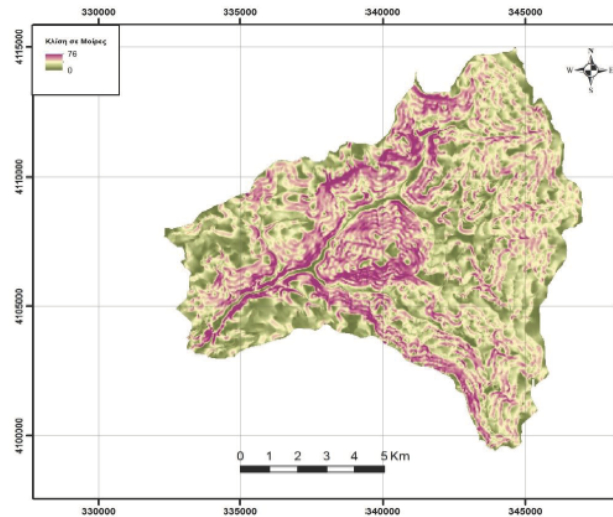
	Υδρολογία	Υδραυλική ποταμών	Υδραυλική πλημμυροπεδιάδων
Περιοχή αναφοράς	Λεκάνη απορροής, υπολεκάνες	Υδρογραφικό δίκτυο, διατομές	Ζώνη εκατέρωθεν της πεδινής κοίτης
Μοντέλο	Γεγονότος ή (πιο σπάνια) συνεχούς προσομοίωσης	Υδρολογικές τεχνικές διόδευσης έως αναλυτικά υδραυλικά μοντέλα	Υδραυλικά μοντέλα (ψευδο-δισδιάστατα έως τρισδιάστατα)
Χωρική ανάλυση	Σχετικά αδρομερής (π.χ. 1 : 50 000)	Αρκετά λεπτομερής (π.χ. 1 : 5 000, 1 : 1000)	Πολύ λεπτομερής
Χρονικό βήμα	Συνήθως ωριαίο, κατά μέγιστο ημερήσιο	Επιβάλλεται από το μοντέλο	Επιβάλλεται από το μοντέλο
Χρονοσειρές εισόδου	Βροχόπτωση (σε μορφή επεισοδίου ή συνεχής)	Παροχές υπολεκανών (είσοδος στους κόμβους του δικτύου)	Παροχές υδρογραφικού δικτύου
Λοιπά δεδομένα	Γεωμορφολογικά και φυσιογραφικά μεγέθη υπολεκανών	Τοπολογία δικτύου, γεωμετρικά χαρακτηριστικά διατομών, τραχύτητα, κατά μήκος κλίσεις	Υψομετρία, χρήσεις γης, υποδομές, έργα
Χρονοσειρές εξόδου	Απορροή (επιφανειακή, βασική) και λοιπά μεγέθη υδατικού ισοζυγίου	Παροχές, ταχύτητες και βάθη ροής ανά διατομή	Ταχύτητες, βάθη, χρόνος παραμονής νερού (κατά πλάτος)

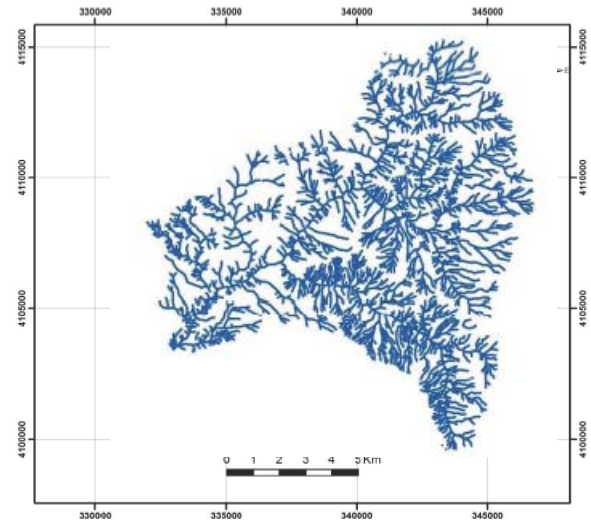
Μοντέλα πλημμυρών: Γεωγραφικά δεδομένα

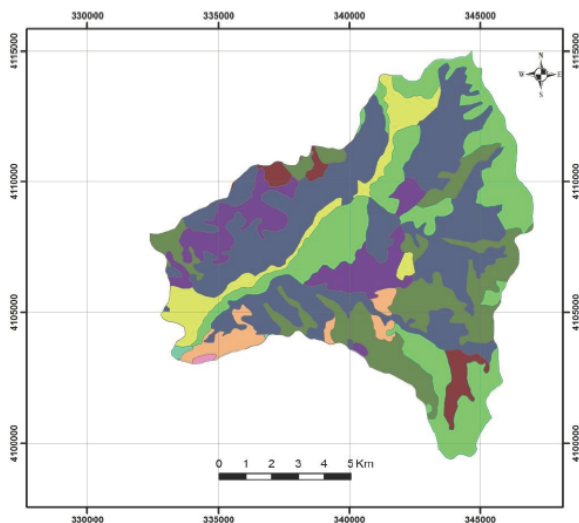
Ψηφιακό μοντέλο, σταθμοί

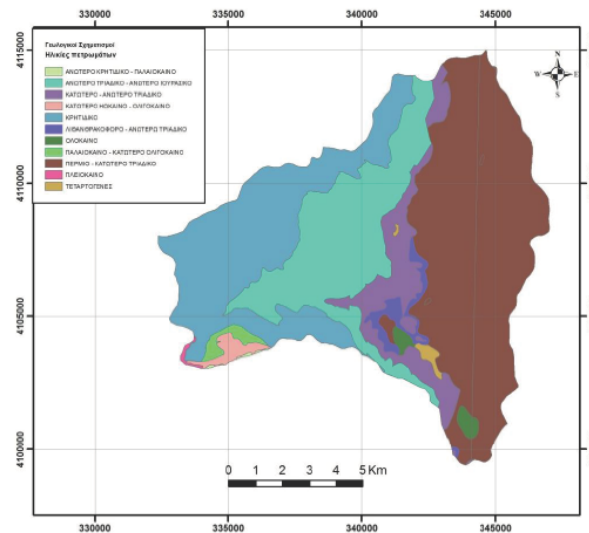
Κλίσεις εδάφους

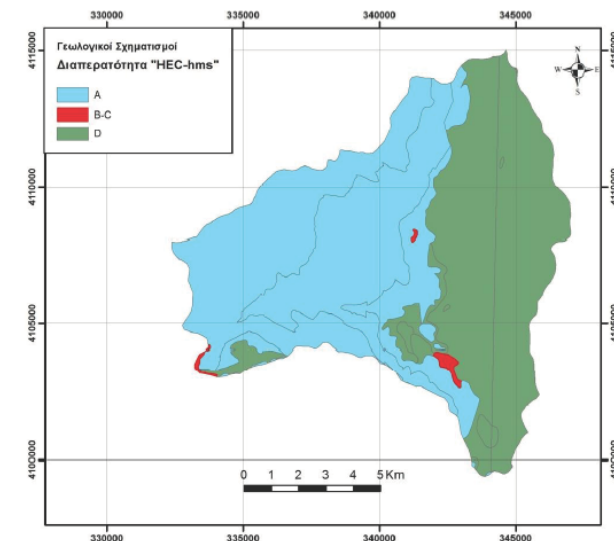
Υδρογραφία

Χρήσεις - κάλυψη γης

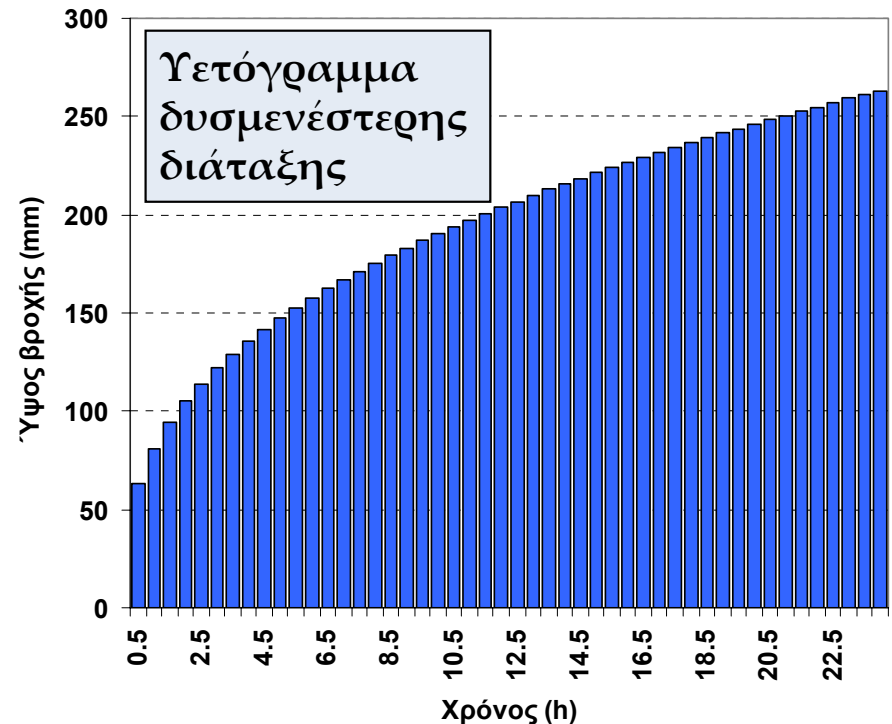
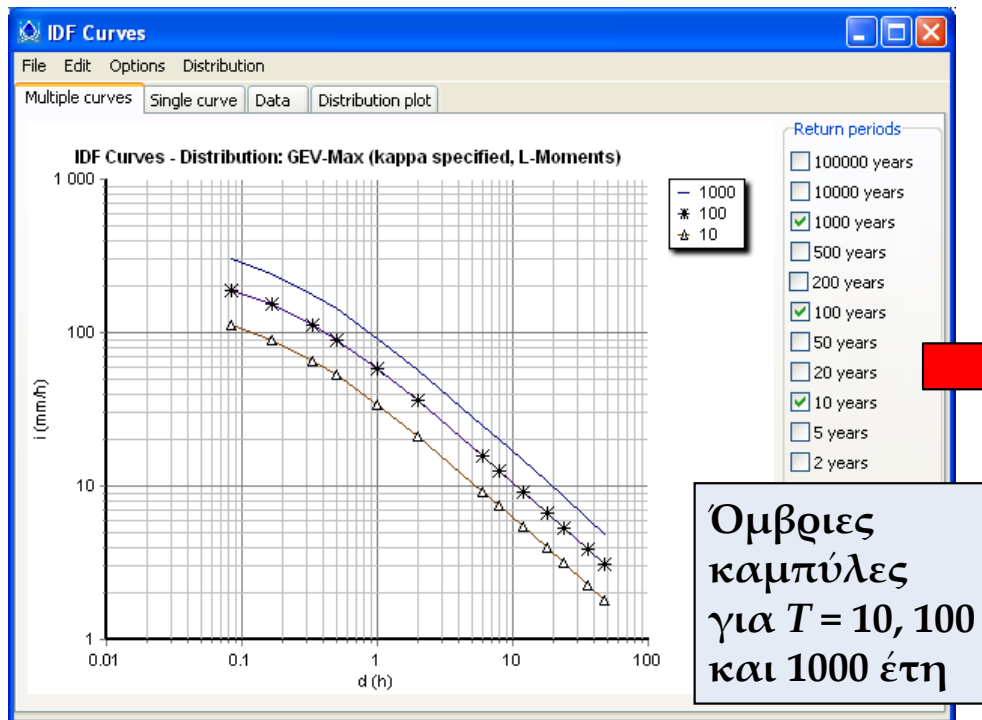
Γεωλογικοί σχηματισμοί

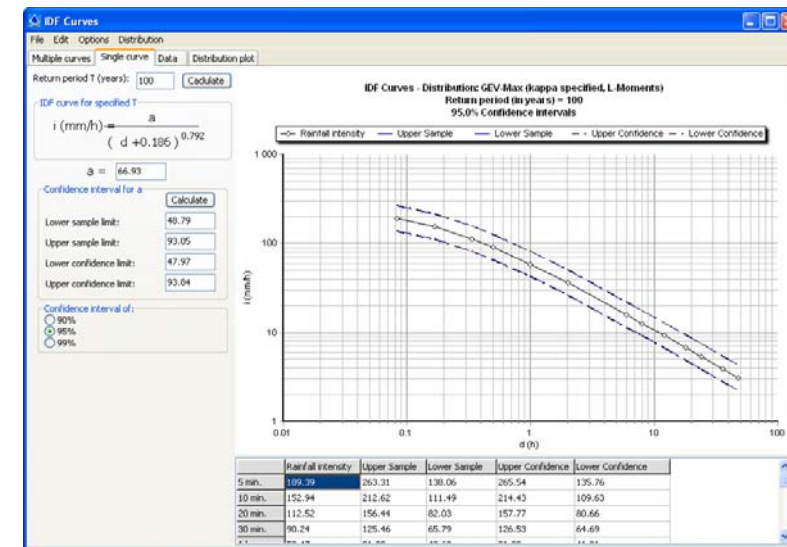
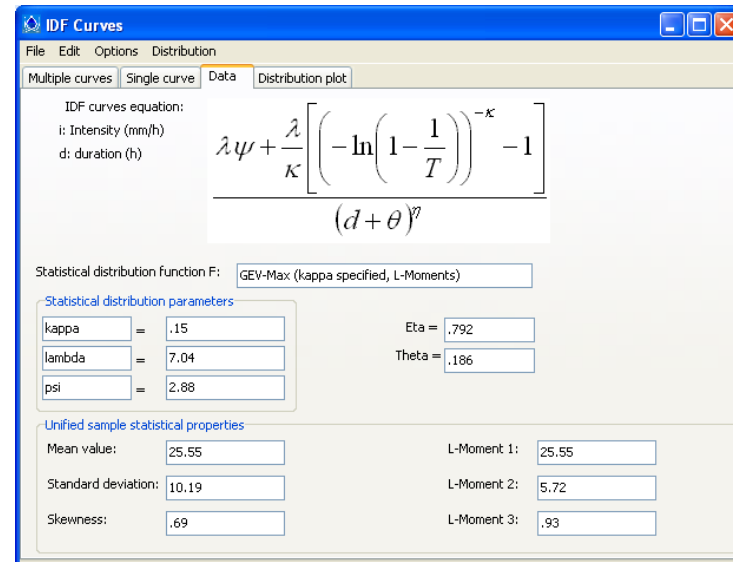
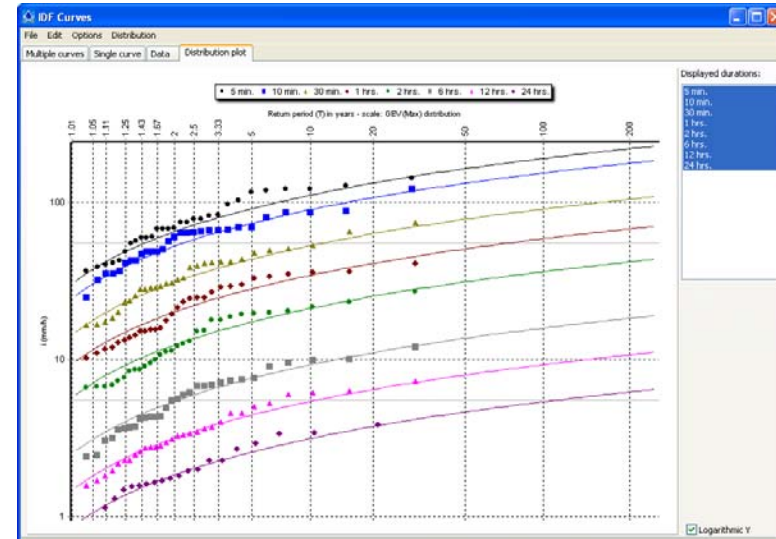
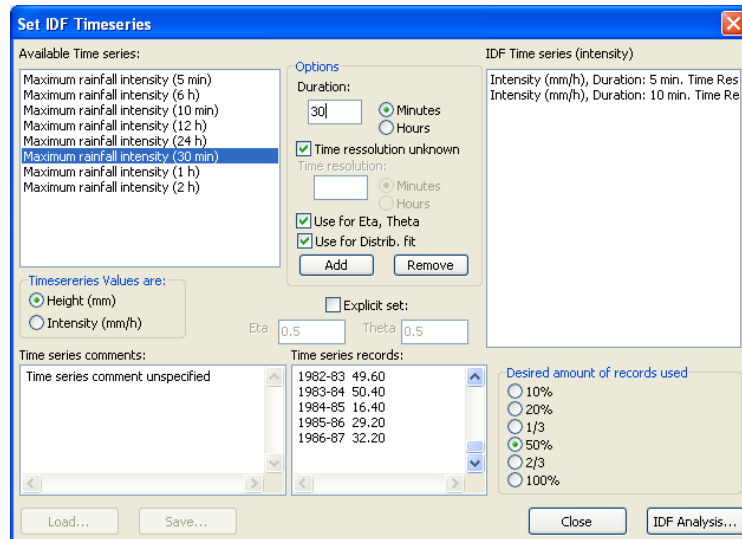
Υδρολιθολογία - περατότητα

Παραγωγή υετογραφημάτων σχεδιασμού: στατιστικές προσεγγίσεις

- ❑ Στατιστική ανάλυση ακραίων βροχοπτώσεων
- ❑ Παραγωγή ομβρίων καμπυλών, $i = f(d, T)$ (στατιστικές σχέσεις έντασης βροχής – «διάρκειας» – περιόδου επαναφοράς)
- ❑ Επιμερισμός βροχής – υετογράφημα σχεδιασμού, συνολικής διάρκειας $D > t_c$ (π.χ. μέθοδος εναλλασσομένων μπλοκ, δυσμενέστερης διάταξης, εμπειρικές μέθοδοι)
- ❑ Παράγεται ένα ντετερμινιστικό επεισόδιο βροχής, που αντιστοιχεί σε δεδομένη περίοδο επαναφοράς και εισάγεται σε υδρολογικά μοντέλα γεγονότος

Λογισμικό παραγωγής ομβρίων καμπυλών (Υδρογνώμων, υποσύστημα Όμβρος)

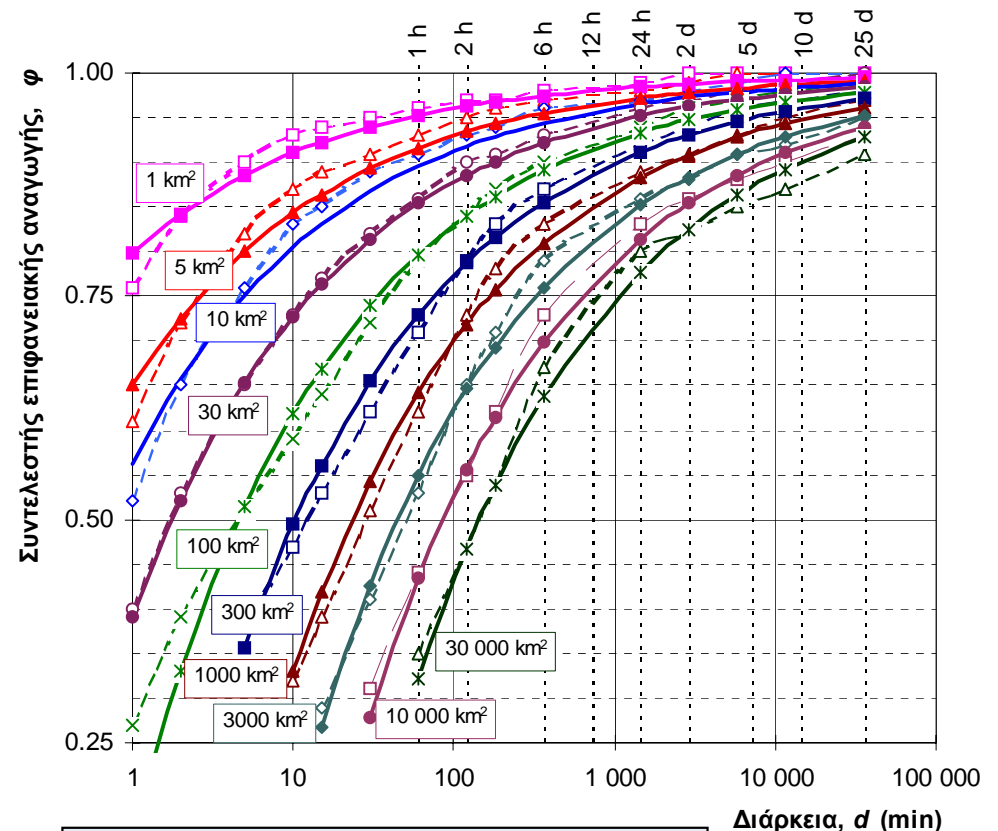

Ανάκτηση λογισμικού και άλλες πληροφορίες: <http://itia.ntua.gr/el/softinfo/28/>

Επιφανειακή αναγωγή σημειακών καταιγίδων

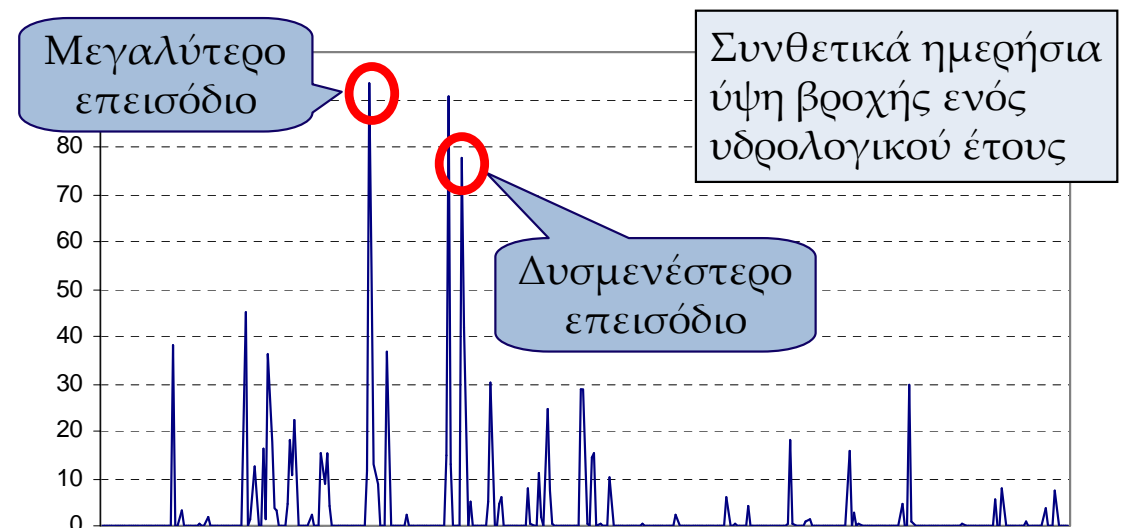
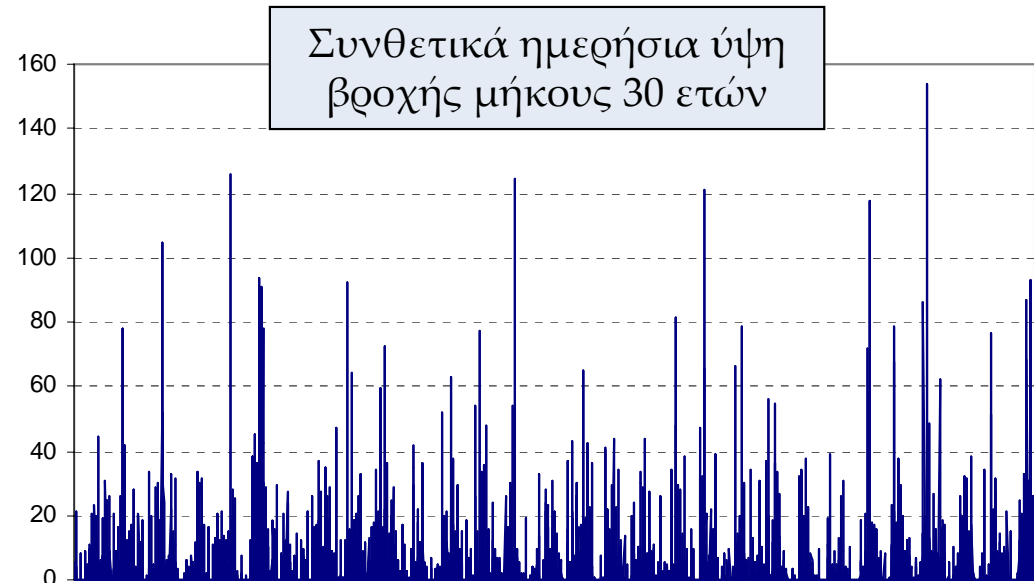
- Κατά τη διάρκεια καταιγίδων, η χωροχρονική μεταβλητότητα της βροχόπτωσης είναι ιδιαίτερα έντονη.
- Οι όμβριες καμπύλες (και τα υετογραφήματα που προκύπτουν) συνήθως αναφέρονται σε συγκεκριμένο σημείο της λεκάνης (π.χ. βροχομετρικός σταθμός).
- Για την αναγωγή των σημειακών υψών βροχής σε επιφανειακά, εφαρμόζονται κατάλληλοι μειωτικοί συντελεστές, ϕ (areal reduction factor).
- Ο συντελεστής ϕ συνήθως δίνεται με τη μορφή νομογραφημάτων (ή εμπειρικών σχέσεων), και θεωρείται ότι μειώνεται με την έκταση της λεκάνης και τη χρονική κλίμακα (διάρκεια βροχής).
- Στην πραγματικότητα, η χωρική κατανομή της καταιγίδας εξαρτάται και από άλλους παράγοντες, όπως η περίοδος επαναφοράς, ο τύπος καιρού, η ορογραφία της λεκάνης, κτλ.
- Αν η λεκάνη χωρίζεται σε υπολεκάνες, εφαρμόζονται διαφορετικές τιμές του ϕ που αναφέρονται στο σύνολο των ανάντη υπολεκανών.

Πηγή: Νομογραφήματα NERC (1975; επεξεργασία: Κουτσογιάννης, 2011)

Παραγωγή συνθετικών χρονοσειρών βροχής για συνεχή προσομοίωση

- ❑ Στατιστική ανάλυση πλήρους δείγματος βροχοπτώσεων, σε διάφορους σταθμούς.
- ❑ Προσαρμογή μοντέλου για τη στοχαστική προσομοίωση της βροχόπτωσης.
- ❑ Γέννηση σημειακών συνθετικών χρονοσειρών βροχής, μεγάλου μήκους, που είναι στατιστικά ισοδύναμες με τις ιστορικές.
- ❑ Επιφανειακή αναγωγή σημειακών βροχοπτώσεων ανά υπολεκάνη, με τυπικές τεχνικές χωρικής ολοκλήρωσης (π.χ. πολύγωνα Thiessen).
- ❑ Πλεονεκτήματα: εξετάζεται η απόκριση της λεκάνης για πολύ μεγάλο αριθμό επεισοδίων, με διαφορετικά χαρακτηριστικά

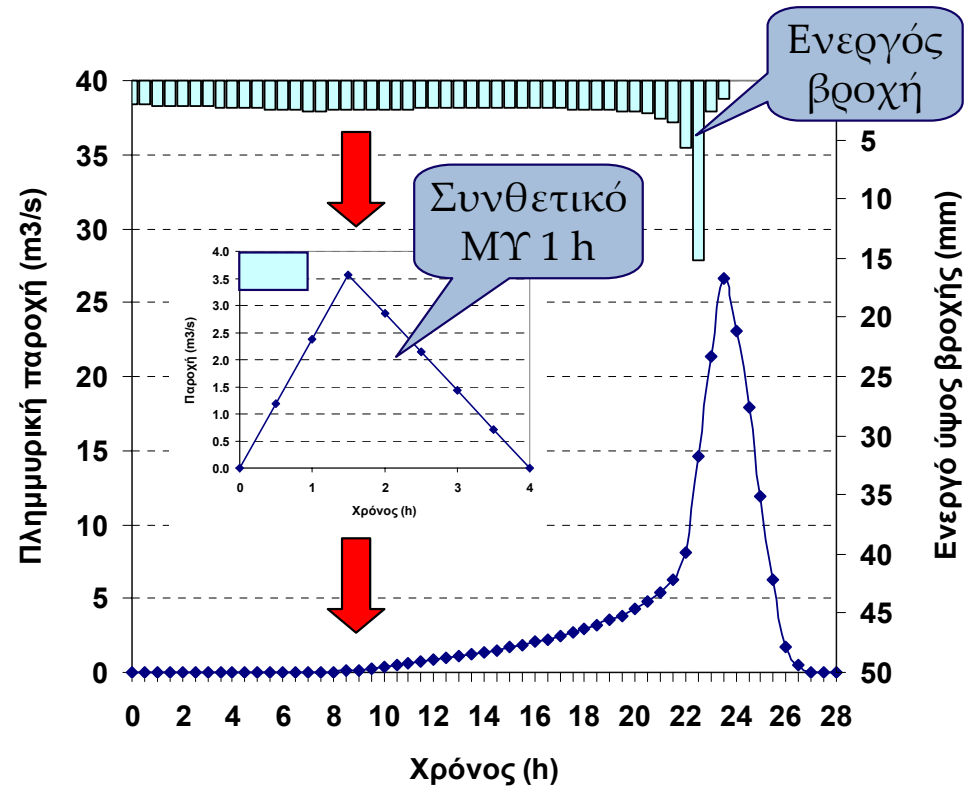
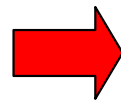
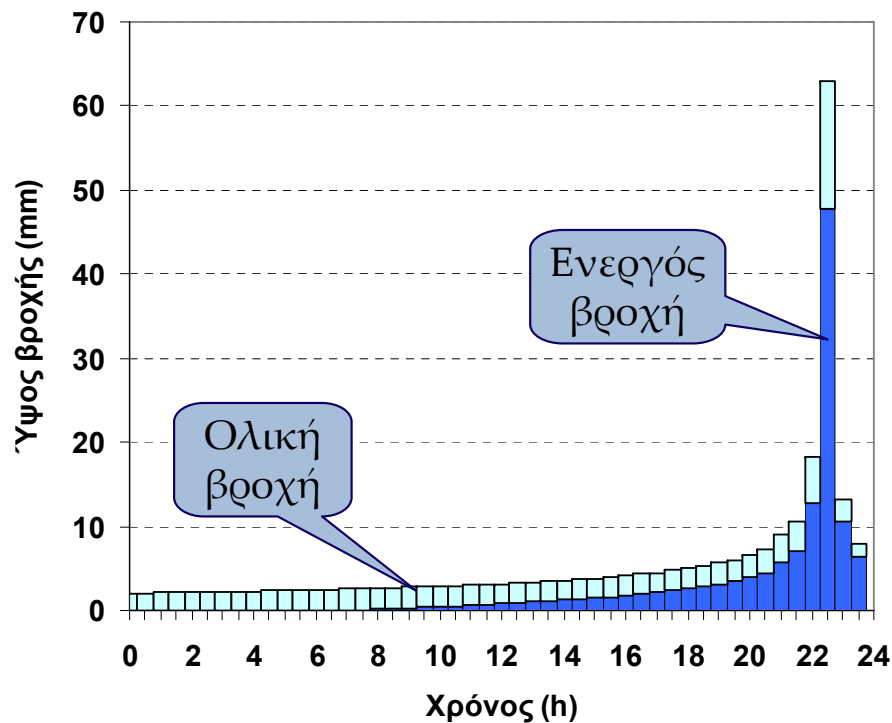
Παραγωγή συνθετικών χρονοσειρών βροχής: λογισμικά Κασταλία και Υετός

- Υπολογιστικό σύστημα Κασταλία (<http://itia.ntua.gr/el/softinfo/2/>):
  - Πολυμεταβλητό στοχαστικό μοντέλο, πολλαπλών χρονικών κλιμάκων (ετήσια, μηνιαία, ημερήσια), κατάλληλο για διάφορες υδρομετεωρολογικές διεργασίες.
  - Αναπαραγωγή ουσιωδών στατιστικών χαρακτηριστικών (μέση τιμή, διασπορά, ασυμμετρία, αυτοσυσχετίσεις 1^{ης} τάξης, ετεροσυσχετίσεις), σε όλες τις κλίμακες.
  - Αναπαραγωγή ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των επιμέρους κλιμάκων (ετήσια → δυναμική Hurst-Kolmogorov, μηνιαία → περιοδικότητα, ημερήσια → υψηλή ασυμμετρία και διαλείπουσα συμπεριφορά).
  - Η στατιστική συνέπεια μεταξύ των επιμέρους χρονικών κλιμάκων εξασφαλίζεται με χρήση τεχνικών επιμερισμού.
  - Συμβατό με το περιβάλλον του λογισμικού Υδρογνώμων.
- Υπολογιστικό σύστημα Υετός (<http://itia.ntua.gr/el/softinfo/3/>):
  - Μοντέλο μονοδιάστατης στοχαστικής προσομοίωσης της βροχόπτωσης σε λεπτές χρονικές κλίμακες (ημερήσια, ωριαία).
  - Συνδυάζει το μοντέλο ορθογωνικών παλμών Bartlett-Lewis για τη γέννηση της βροχής, με τεχνικές επιμερισμού.
  - Ελεύθερα διαθέσιμο στην εργαλειοθήκη CRAN.

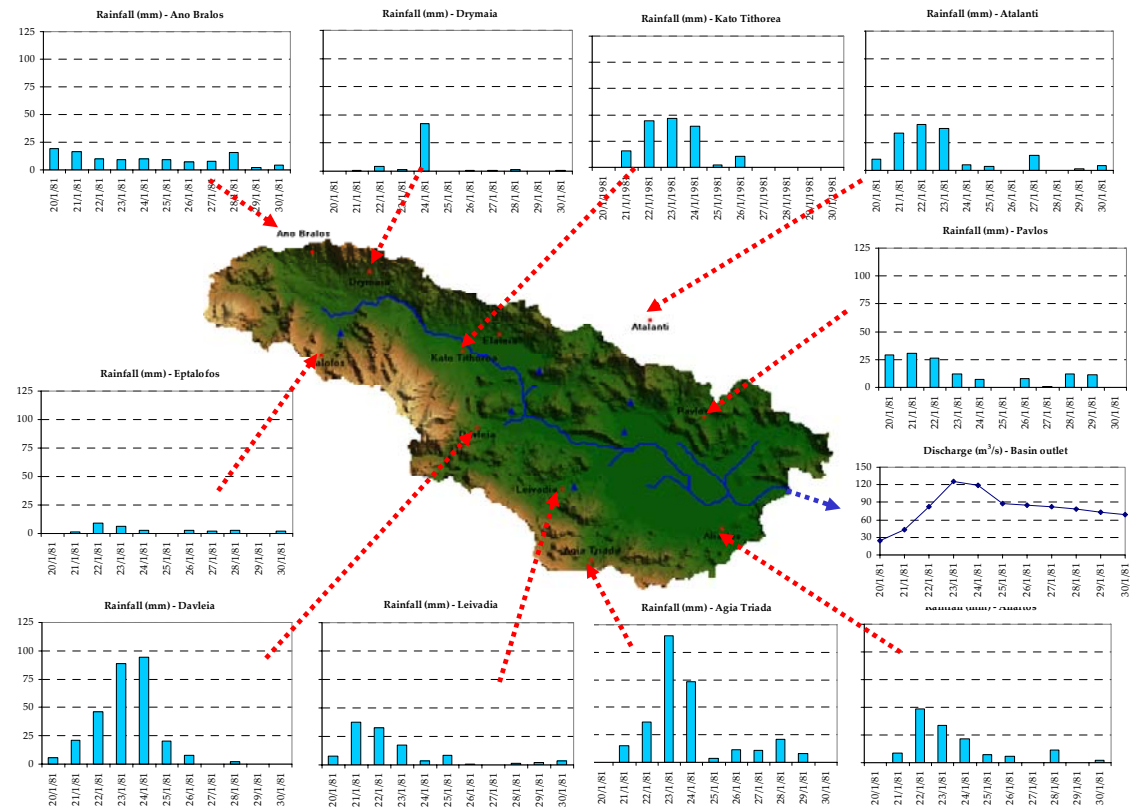
Τυπικά υδρολογικά μοντέλα γεγονότος

- ❑ Δεδομένα εισόδου: υετογράφημα σχεδιασμού, αρχικές συνθήκες εδαφικής υγρασίας, βασική ροή υδατορεύματος
- ❑ Εκτίμηση ωφέλιμης (ενεργού) βροχής, η οποία συνεισφέρει στην παραγωγή της πλημμυρικής απορροής, μέσω εννοιολογικών μοντέλων (π.χ. μέθοδος SCS-CN).
- ❑ Διόδευση της πλημμυρικής απορροής διαμέσου της λεκάνης, μέσω μιας διαδικασίας χρονικού μετασχηματισμού (π.χ. μοναδιαίο υδρογράφημα).
- ❑ Στο πλημμυρογράφημα προστίθεται η βασική ροή.
- ❑ Κατά κανόνα απαιτούν λίγες παραμέτρους, που εκτιμώνται από τα χαρακτηριστικά της λεκάνης.

Μοντέλα γεγονότος: μειονεκτήματα

- ❑ Οι εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες κατασκευής καταιγίδων σχεδιασμού περιγράφουν τη μεταβλητότητα της βροχόπτωσης απλοϊκά, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις χρονικές και χωρικές συσχετίσεις των ιστορικών δειγμάτων.
- ❑ Τα μοντέλα γεγονότος θεωρούν ένα επεισόδιο βροχής και δεδομένες συνθήκες αρχικής υγρασίας, με βάση τα οποία εκτιμώνται η ενεργός βροχή και ο μετασχηματισμός της σε πλημμυρική απορροή (οι λοιπές διεργασίες του υδρολογικού κύκλου αγνοούνται).
- ❑ Στην προσέγγιση αυτή, η πλημμυρική διακινδύνευση δεν αντιμετωπίζεται ως **συνδυασμένη πιθανότητα** πραγματοποίησης των μηχανισμών που συμμετέχουν στην παραγωγή της απορροής.
- ❑ Η παραγωγή της πλημμύρας εξαρτάται καίρια από την εδαφική υγρασία και την χωρική κατανομή της στη λεκάνη, που είναι έντονα μεταβαλλόμενες εποχιακά.
- ❑ Επιπλέον μειονέκτημα είναι ο αυθαίρετος διαχωρισμός της ροής σε επιφανειακή (πλημμυρική) και υπόγεια (βασική).

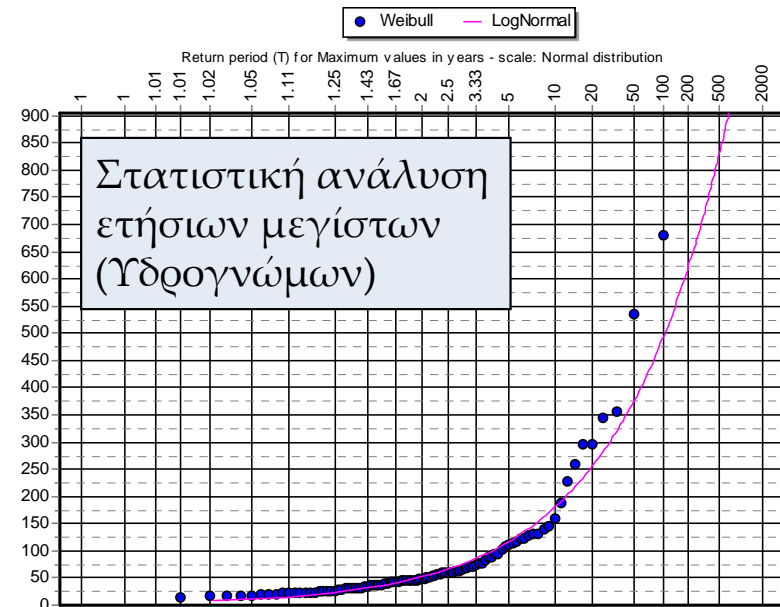
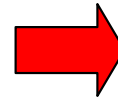
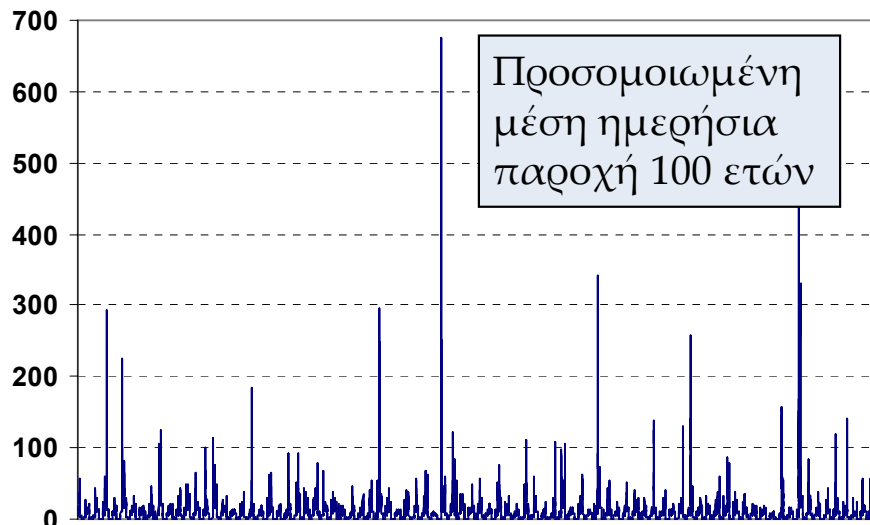

Ημερήσια ύψη βροχής από 20/1/1981 ως 30/1/1981 στη λεκάνη του Βοιωτικού Κηφισού (Efstratiadis and Papalexίου, 2010)

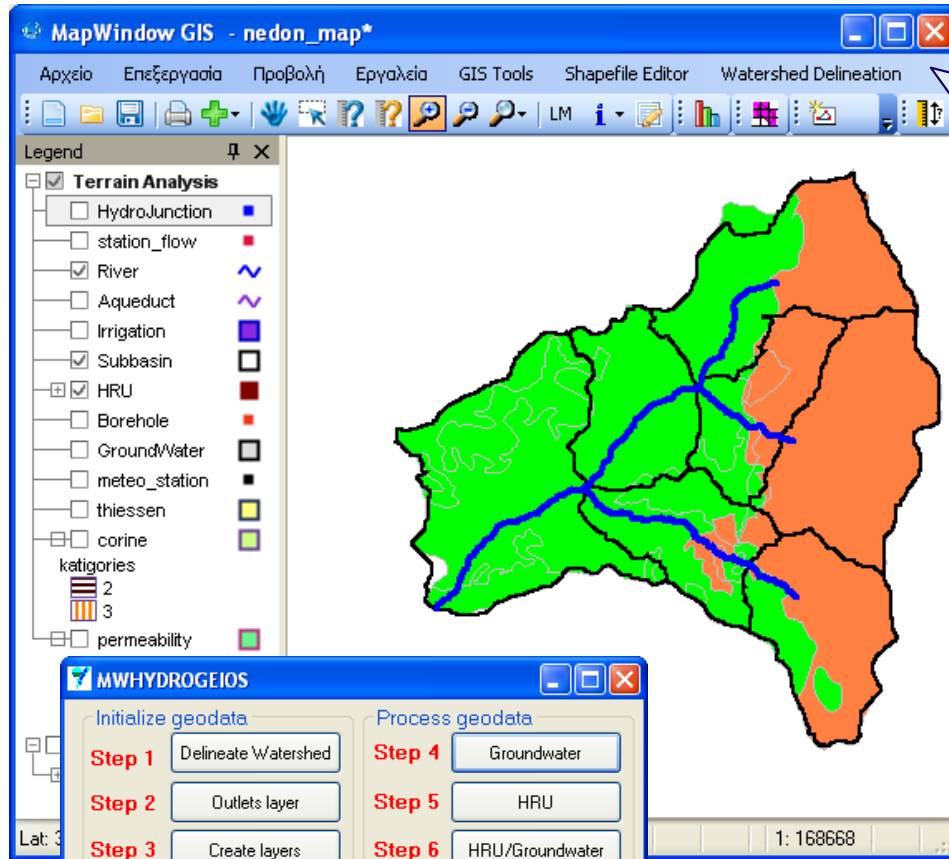

Υδρολογικά μοντέλα συνεχούς προσομοίωσης

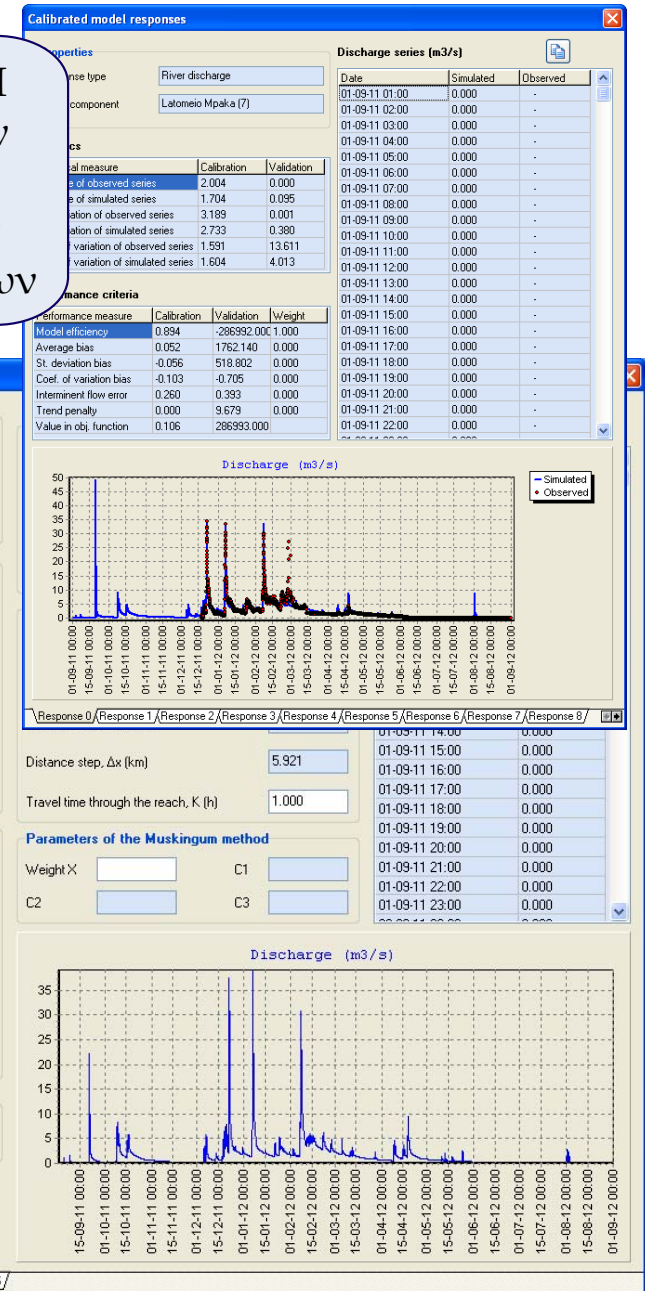
- Βασίζονται στη σύζευξη ενός στοχαστικού μοντέλου γέννησης συνθετικών βροχοπτώσεων στη λεκάνη και ενός μοντέλου βροχής-απορροής, για την παραγωγή συνθετικών χρονοσειρών παροχών.
- Αναπαριστούν τις κύριες διεργασίες του υδρολογικού κύκλου, και ειδικότερα την εξατμοδιαπνοή καθώς και τους μηχανισμούς αποθήκευσης εδαφικής υγρασίας στην ακόρεστη και κορεσμένη ζώνη, που αγνοούνται στα μοντέλα γεγονότος.
- Εξασφαλίζουν καλύτερη φυσική συνέπεια αλλά και καλύτερη εποπτεία, καθώς επιτρέπουν την κατάρτιση του υδατικού ισοζυγίου σε διάφορες κλίμακες.
- Παράγουν πληθώρα προσομοιωμένων αποκρίσεων, από τη στατιστική ανάλυση των οποίων προκύπτει το υδρογράφημα σχεδιασμού (ή η παροχή αιχμής), που αντιστοιχεί στη ζητούμενη περίοδο επαναφοράς.

Το υπολογιστικό σύστημα Υδρογείος

MapWindow: ΣΓΠ (ελεύθερο) για την επεξεργασία και οπτικοποίηση των χωρικών δεδομένων

MW-HYDROGEIOS

Initialize geodata

Step 1: Delineate Watershed

Step 2: Outlets layer

Step 3: Create layers

Process geodata

Step 4: Groundwater

Step 5: HRU

Step 6: HRU/Groundwater

Step 7: HydroJunctions

Step 8: Build Topology

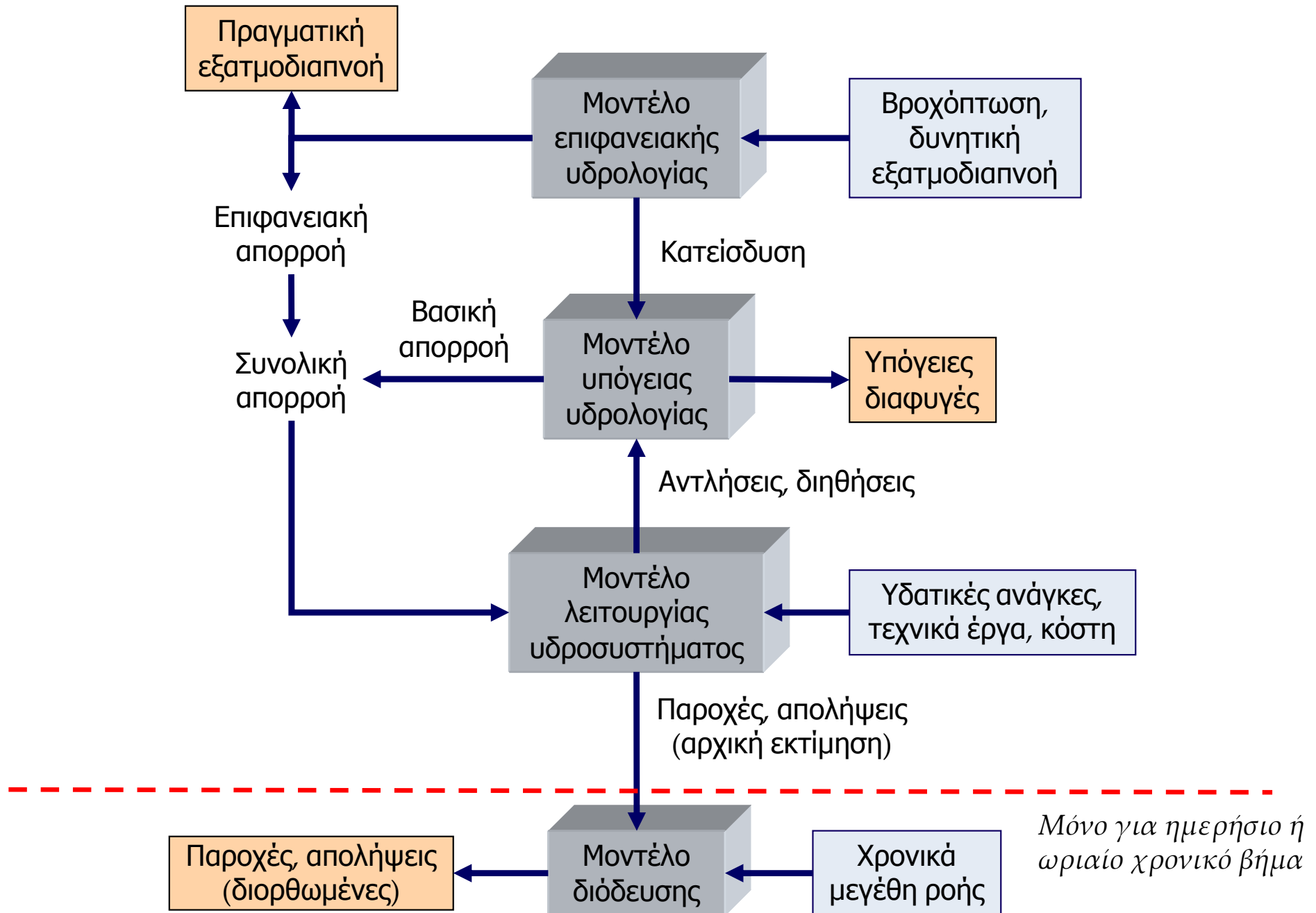
Start Hydrogeios Engine

Project path: S:\deukalion\zogakis\YDROGEIOS\nedon_teliko\

MW-HYDROGEIOS: Plug-in στο MapWindow, για την παραγωγή των χωρικών δεδομένων του μοντέλου

HYDROGEIOS 2.1: Κύρια εφαρμογή (διαχείριση σεναρίων και δεδομένων, βαθμονόμηση παραμέτρων, στοχαστική προσομοίωση)

Υδρόγειος: Συνιστώσες συστήματος

Υδρογείος: Μεθοδολογικό πλαίσιο

□ Μοντέλο επιφανειακής υδρολογίας

- Ημικατανεμημένη σχηματοποίηση (υδρογραφικό δίκτυο, υπολεκάνες)
- Εννοιολογικό μοντέλο επτά παραμέτρων, για την αναπαράσταση των υδρολογικών διεργασιών στο έδαφος και την ακόρεστη ζώνη
- Εφαρμογή κοινών τιμών παραμέτρων ανά μονάδα υδρολογικής απόκρισης (ΜΥΑ), που αναφέρονται σε τύπους εδαφών με κοινά χαρακτηριστικά περατότητας, χρήσεων γης, κτλ.
- Είσοδοι μοντέλου: βροχόπτωση και δυνητική εξατμοδιαπνοή, ανά υπολεκάνη
- Έξοδοι: εξατμοδιαπνοή, απορροή και κατείσδυση, ανά συνδυασμό υπολεκάνης και ΜΥΑ

□ Μοντέλο υπόγειας υδρολογίας

- Προσέγγιση πεπερασμένων όγκων (Rozos and Koutsoyiannis, 2006), διακριτοποίηση υδροφορέα σε μικρό αριθμό πολυγωνικών κυττάρων ακανόνιστης γεωμετρίας, εξισώσεις πεδίου ροής τύπου Darcy
- Είσοδοι μοντέλου: κατείσδυση (υπολεκάνες), διήθηση (ποτάμια), άντληση (γεωτρήσεις)
- Παράμετροι: υδραυλική αγωγιμότητα (ταχύτητα υπόγειας ροής), ειδική απόδοση
- Έξοδοι: στάθμες υπόγειων δεξαμενών, εκφορτίσεις πηγών (βασική ροή), υπόγειες διαφυγές

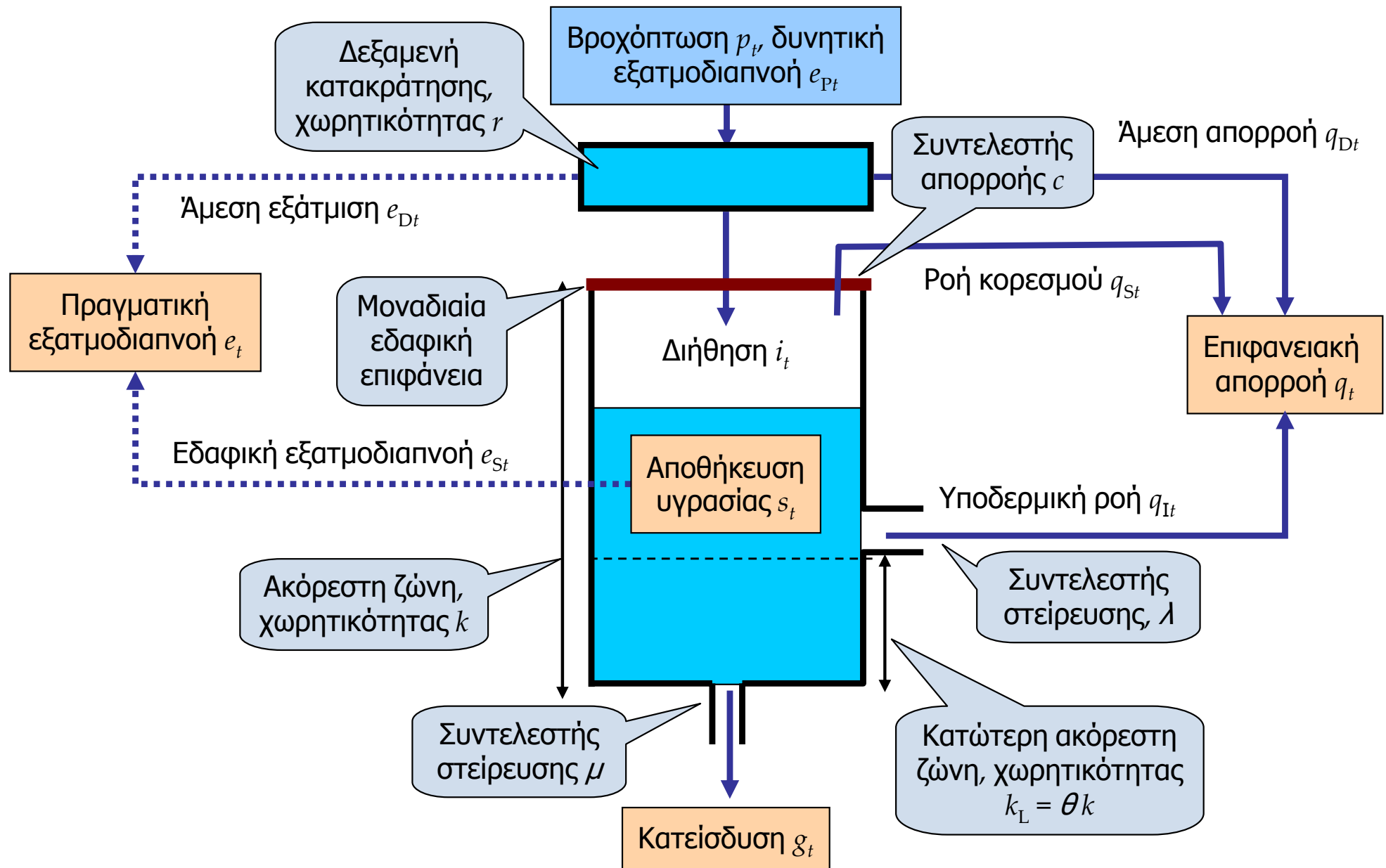
□ Μοντέλο λειτουργίας υδροσυστήματος

- Δικτυακή απεικόνιση χρήσεων νερού και βασικών υδραυλικών έργων
- Εκτίμηση άγνωστων ροών και απολήψεων μέσω γραμμικής βελτιστοποίησης.

□ Μοντέλο διόδευσης

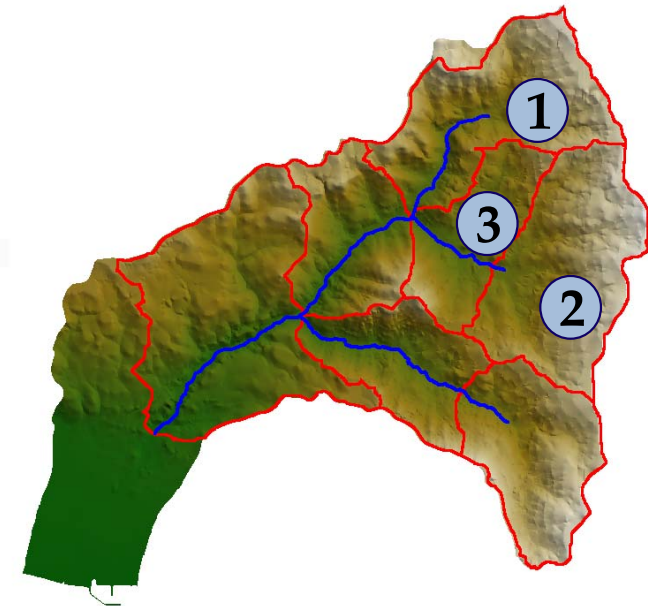
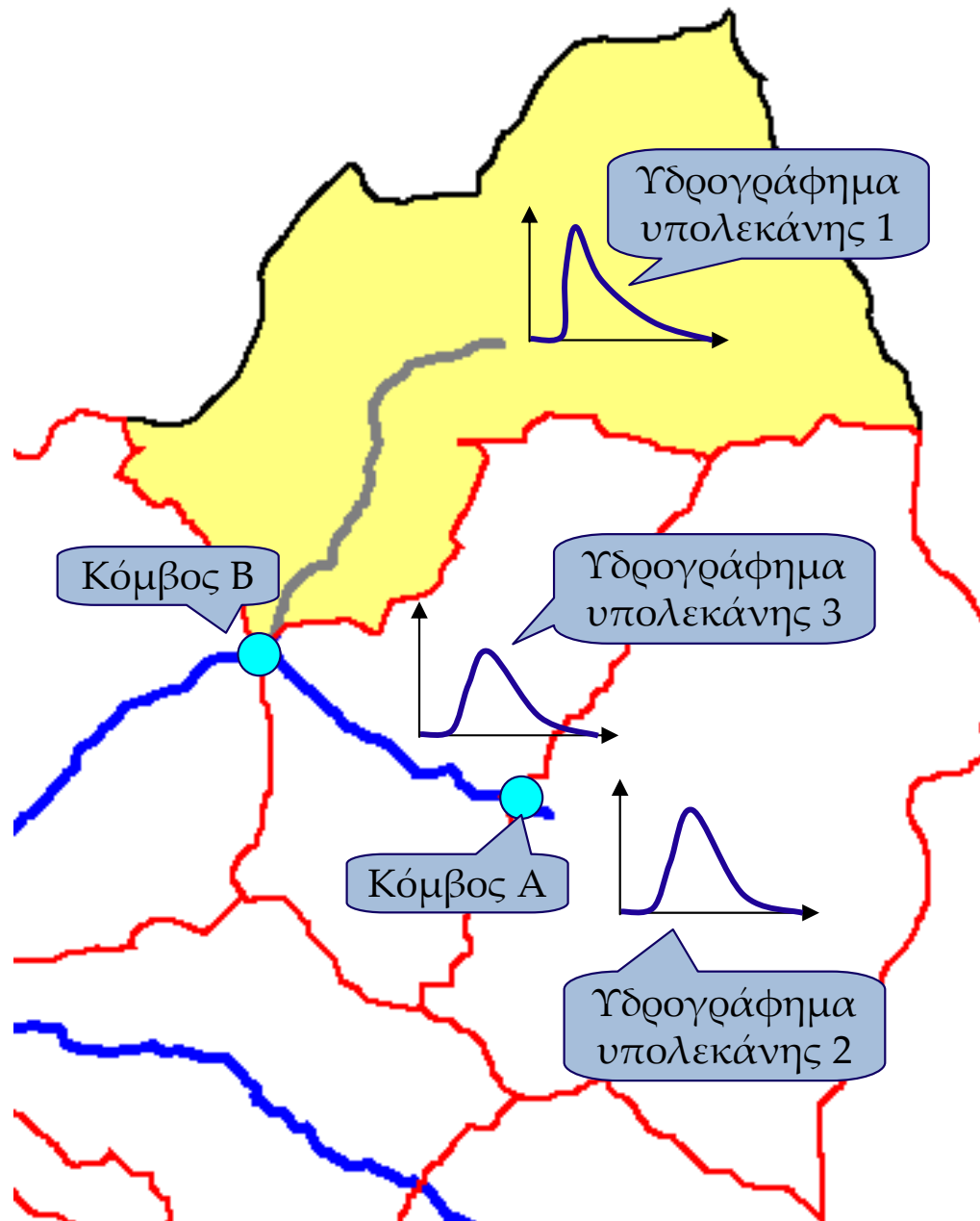
- Διόδευση στις υπολεκάνες, με χρήση προσεγγίσεων τύπου γραμμικού ταμιευτήρα
- Διόδευση στα υδατορεύματα με σχήματα κινηματικού κύματος ή κύματος διάχυσης (Muskingum), για μεγάλες και ήπιες κλίσεις, αντίστοιχα (Koussis, 2009).

Υδρόγειος: Μοντέλο επιφανειακών διεργασιών

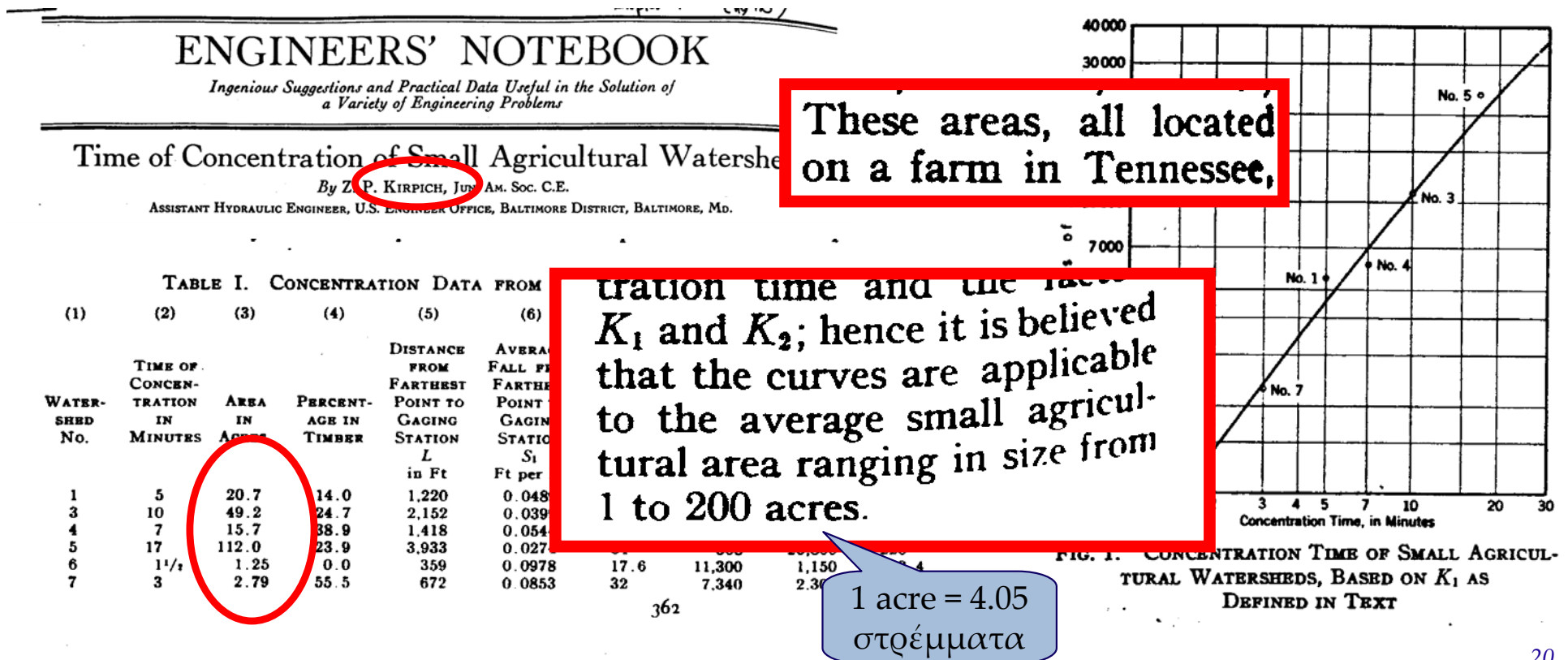
Από τις υπολεκάνες στο υδρογραφικό δίκτυο

- Υπολογισμός υδρογραφήματος υπολεκάνης 1 (q_{1B})
- Υπολογισμός υδρογραφήματος υπολεκάνης 2 (q_{2A})
- Υπολογισμός υδρογραφήματος υπολεκάνης 3 (q_{3B})
- Διόδευση υδρογραφήματος q_{2A} κατά μήκος του κλάδου A-B (q_{2B}) – υδρολογικές ή υδραυλικές μέθοδοι
- Συνολικό υδρογράφημα εισόδου κόμβου B = $q_{1B} + q_{2B} + q_{3B}$

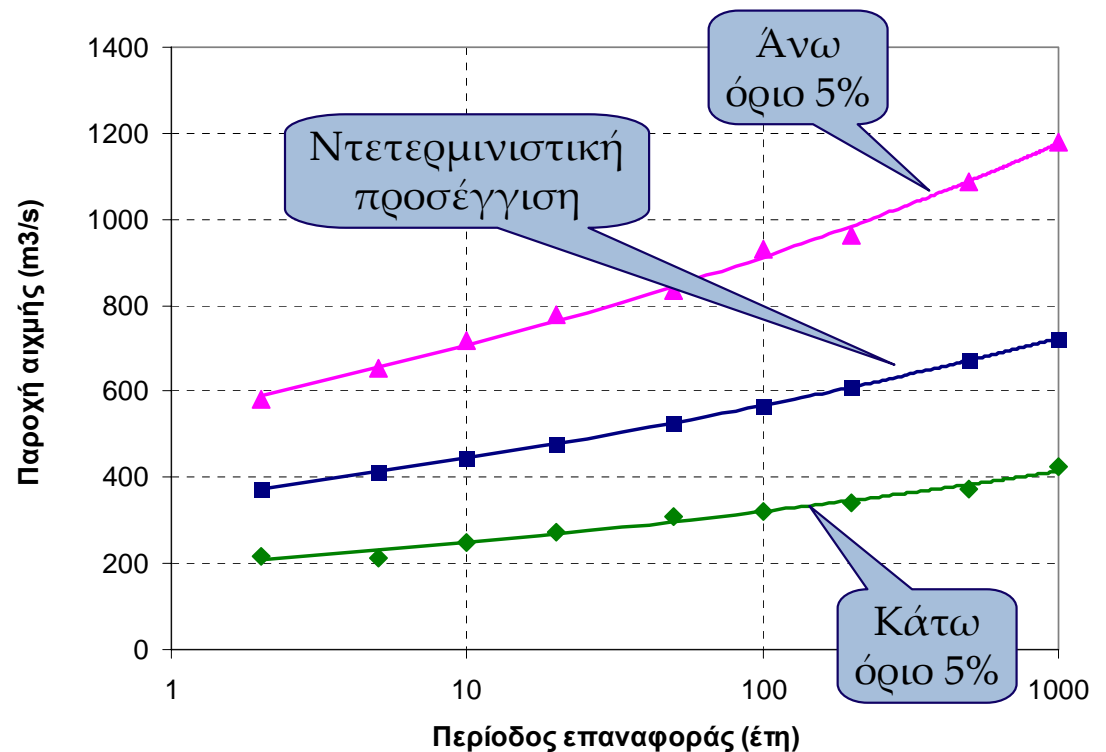
Παράμετροι μοντέλων: πώς προκύπτουν;

- Τα ευρέως διαδεδομένα μοντέλα πλημμυρών χρησιμοποιούν παραμέτρους που εκτιμώνται βιβλιογραφικά, συναρτήσει κάποιων χαρακτηριστικών μεγεθών της λεκάνης (π.χ. με χρήση εμπειρικών σχέσεων, νομογραφημάτων, πινάκων).
- Γενικά, οι σχέσεις αυτές αναπτύχθηκαν πολλές δεκαετίες πριν, με βάση μετρήσεις πεδίου από πειραματικές λεκάνες του εξωτερικού.
- Ωστόσο, δεν είναι γνωστό κατά πόσον οι λεκάνες αυτές είναι αντιπροσωπευτικές και πόσο συνεπής είναι η διαδικασία εξαγωγής των εν λόγω σχέσεων (βλ. παράδειγμα με τη σχέση του Kirpich, 1940, για την εκτίμηση του χρόνου συγκέντρωσης).

Παράμετροι μοντέλων: σταθερές ή τυχαίες;

- **Παράδειγμα:** Υπολογισμός παροχής αιχμής με την ορθολογική μέθοδο, για διάφορες περιόδους επαναφοράς, για δεδομένη όμβρια καμπύλη, έκταση λεκάνης $A = 100 \text{ km}^2$, χρόνο συγκέντρωσης $t_c = 1 \text{ h}$ και συντελεστή απορροής $c = 40\%$.
- **Υπόθεση σταθερών παραμέτρων:** Παράγεται μία τιμή της παροχής αιχμής q_p για κάθε περίοδο επαναφοράς T . (π.χ. $375 \text{ m}^3/\text{s}$ για $T = 2$ έτη, $725 \text{ m}^3/\text{s}$ για $T = 1000$ έτη)
- **Υπόθεση τυχαίων τιμών παραμέτρων:** Θεωρείται ότι οι τιμές $t_c = 1 \text{ h}$ και $c = 40\%$ αντιπροσωπεύουν τη μέση τιμή των παραμέτρων, οι οποίες ακολουθούν κανονική κατανομή με συντελεστή διασποράς 25% .
- **Μεθοδολογία:** Παράγονται 1000 τυχαίες τιμές των t_c και c , για κάθε περίοδο επαναφοράς T , και υπολογίζονται 1000 τιμές της παροχής αιχμής q_p , από τις οποίες εκτιμάται το εμπειρικό διάστημα εμπιστοσύνης 90% .
- **Συμπέρασμα:** Για κάθε T προκύπτει ένα εύρος του διαστήματος εμπιστοσύνης της παροχής αιχμής, που κυμαίνεται από $215 - 580 \text{ m}^3/\text{s}$ για $T = 2$ έτη έως $425 - 1180 \text{ m}^3/\text{s}$ για $T = 1000$ έτη.

Τελικά σχόλια: Μοντέλα πλημμυρών, πακέτα ευρείας χρήσης, παράμετροι, αβεβαιότητα

- ❑ Οι μελέτες πλημμυρών αναφέρονται σε **υποθετικά γεγονότα**, που θεωρείται ότι αντιστοιχούν σε συγκεκριμένη περίοδο επαναφοράς → δεν υπάρχει δυνατότητα αντικειμενικής αξιολόγησης και επαλήθευσης των μεγεθών σχεδιασμού.
- ❑ Στη βιβλιογραφία διατίθενται **πληθώρα μεθοδολογιών**, από εξαιρετικά απλές έως εξαιρετικά πολύπλοκες → ο καθένας μπορεί να εκπονήσει μια μελέτη πλημμυρών
- ❑ Ακόμα και οι πιο απλές μέθοδοι απαιτούν την εφαρμογή **παραμέτρων** → κατά κανόνα χρησιμοποιούνται **εμπειρικές σχέσεις** που έχουν προκύψει από μετρήσεις σε πειραματικές λεκάνες, χωρίς να έχουν επαληθευτεί στις υδροκλιματικές και γεωμορφολογικές συνθήκες της συγκεκριμένης περιοχής μελέτης
- ❑ Αφού δεν μπορεί να γίνει βαθμονόμηση των παραμέτρων των μοντέλων στις τοπικές συνθήκες ούτε αξιολόγηση της επίδοσης τους με βάση πραγματικά πλημμυρικά γεγονότα, η μοντελοποίηση εκφυλίζεται σε μια **άσκηση επί χάρτου**.
- ❑ Στην πραγματικότητα, τόσο η δομή και παράμετροι των μοντέλων όσο και τα δεδομένα εισόδου του διέπονται από πολύ μεγάλη **αβεβαιότητα**, που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την **ντετερμινιστική** θεώρηση των ευρέως διαδομένων προσεγγίσεων, που παράγουν **μονοσήμαντα μεγέθη σχεδιασμού**.
- ❑ Οι **στοχαστικές προσεγγίσεις**, με χρήση συνθετικών βροχοπτώσεων σε μοντέλα **συνεχούς προσομοίωσης** αποτελούν μια σαφώς πιο αξιόπιστη επιλογή, πλην όμως δεν είναι ακόμα ώριμες για ευρεία εφαρμογή, ενώ είναι εξαιρετικά απαιτητικές τόσο σε επίπεδο γνώσης των χρηστών όσο και σε δεδομένα.

Αναφορές και δημοσιεύσεις

- Dialynas, Y., S. Kozanis, and D. Koutsoyiannis, A computer system for the stochastic disaggregation of monthly into daily hydrological time series as part of a three-level multivariate scheme, *EGU General Assembly 2011, Geophysical Research Abstracts, Vol. 13*, Vienna, EGU2011-290, European Geosciences Union, 2011.
- Efstratiadis, A., A. D. Koussis, D. Koutsoyiannis, N. Mamassis, and S. Lykoudis, Flood design recipes vs. reality: Can predictions for ungauged basins be trusted? – A perspective from Greece, *Advanced methods for flood estimation in a variable and changing environment*, Volos, University of Thessaly, 2012.
- Efstratiadis, A., and S.M. Papalexiou, The quest for consistent representation of rainfall and realistic simulation of process interactions in flood risk assessment, *EGU General Assembly 2010, Geophysical Research Abstracts, Vol. 12*, Vienna, 11101, European Geosciences Union, 2010.
- Efstratiadis, A., Nalbantis, I., Koukouvinos, A., Rozos, E. and Koutsoyiannis, D., HYDROGEIOS: A semi-distributed GIS-based hydrological model for modified river basins, *Hydrology and Earth System Sciences*, 12, 989–1006, 2008.
- Galiouna, E., A. Efstratiadis, N. Mamassis, and K. Aristeidou, Investigation of extreme flows in Cyprus: empirical formulas and regionalization approaches for peak flow estimation, *EGU General Assembly 2011, Geophysical Research Abstracts, Vol. 13*, Vienna, 2077, European Geosciences Union, 2011.
- Kirpich, Z.P., Time of concentration of small agricultural watersheds, *Civil Engineering*, 10(6), 362, 1940.
- Kossieris, P., D. Koutsoyiannis, C. Onof, H. Tyrallis, and A. Efstratiadis, HyetosR: An R package for temporal stochastic simulation of rainfall at fine time scales, *EGU General Assembly 2012, Geophysical Research Abstracts, Vol. 14*, Vienna, 11718, European Geosciences Union, 2012.
- Koussis, A.D., An assessment review of the hydraulics of storage flood routing 70 years after the presentation of the Muskingum method, *Hydrological Sciences Journal*, 54(1), 43–61, 2009.
- Koutsoyiannis, D., N. Mamassis, A. Efstratiadis, N. Zarkadoulas, and Y. Markonis, Floods in Greece, *Changes of Flood Risk in Europe*, edited by Z. W. Kundzewicz, Chapter 12, 238–256, IAHS Press, Wallingford – IAHS, 2012.
- Nalbantis, I., Efstratiadis, A., Rozos, E., Kopsiafti, M. and Koutsoyiannis, D., Holistic versus monomeric strategies for hydrological modelling of human-modified hydrosystems, *Hydrology and Earth System Sciences*, 15, 743–758, 2011.
- Mathioudaki, M., A. Efstratiadis, and N. Mamassis, Investigation of hydrological design practices based on historical flood events in an experimental basin of Greece (Lykorema, Penteli), *Advanced methods for flood estimation in a variable and changing environment*, Volos, University of Thessaly, 2012.
- Rozos, E. and Koutsoyiannis, D., A multicell karstic aquifer model with alternative flow equations, *Journal of Hydrology*, 325, 340–355, 2006.
- U.K. National Environmental Research Council, *Flood Studies Report*, Institute of Hydrology, Wallingford, 1975.

Ερευνητικές εκθέσεις και ακαδημαϊκές εργασίες

- ❑ Γαλιούνα, Ε., *Διερεύνηση εμπειρικών σχέσεων για την εκτίμηση των πλημμυρικών αιχμών στην Κύπρο*, Μεταπτυχιακή εργασία ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2011.
- ❑ Γκιόκας, Α., *Κατάρτιση μεθοδολογικού πλαισίου για την εκπόνηση χαρτών πλημμύρας*, Μεταπτυχιακή εργασία, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2009.
- ❑ Διαλυνάς, Ι., *Ανάπτυξη υπολογιστικού συστήματος για τον πολυμεταβλητό στοχαστικό επιμερισμό μηνιαίων σε ημερήσιες υδρολογικές χρονοσειρές*, Διπλωματική εργασία, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2011.
- ❑ Ευστρατιάδης, Α., Ε. Ρόζος, και Α. Κουκουβίνος, *Υδρογείος: Μοντέλο υδρολογικής και υδρογεωλογικής προσομοίωσης - Θεωρητική τεκμηρίωση, Ανάπτυξη βάσης δεδομένων και εφαρμογών λογισμικού σε διαδικτυακό περιβάλλον για την «Εθνική Τράπεζα Υδρολογικής και Μετεωρολογικής Πληροφορίας»*, 139 σελίδες, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, Νοέμβριος 2009.
- ❑ Ευστρατιάδης, Α., Δ. Κουτσογιάννης, Ν. Μαμάσης, Π. Δημητριάδης, και Α. Μαχαίρας, *Βιβλιογραφική επισκόπηση υδρολογίας πλημμυρών και συναφών εργαλείων*, ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ – Εκτίμηση πλημμυρικών ροών στην Ελλάδα σε συνθήκες υδροκλιματικής μεταβλητότητας: Ανάπτυξη φυσικά εδραιωμένου εννοιολογικού-πιθανοτικού πλαισίου και υπολογιστικών εργαλείων, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2012.
- ❑ Ζωγάκης, Χ., *Σύγκριση μοντέλων γεγονότος και συνεχούς προσομοίωσης για την εκτίμηση πλημμυρικών μεγεθών - Εφαρμογή στη λεκάνη του Νέδοντα*, Μεταπτυχιακή εργασία, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2013.
- ❑ Καββαδά, Ο., *Ανάλυση μεθόδων βροχής – απορροής σε υδρολογικά μοντέλα με χρήση ΓΣΠ*, Μεταπτυχιακή εργασία, ΕΜΠ, 2012.
- ❑ Κοσσιέρης, Π., *Ανάπτυξη υπολογιστικού συστήματος για τον μονοδιάστατο στοχαστικό επιμερισμό ημερήσιων βροχοπτώσεων σε ωριαίες, σε περιβάλλον R*, Διπλωματική εργασία, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2011.
- ❑ Κουτσογιάννης, Δ., *Σχεδιασμός Αστικών Δικτύων Αποχέτευσης*, Έκδοση 4, ΕΜΠ, Αθήνα, 2011.
- ❑ Μαθιουδάκη, Μ., *Διερεύνηση παραμέτρων υδρολογικού σχεδιασμού με χρήση συνθετικών μοναδιαίων υδρογραφημάτων, μέσω ανάλυσης χαρακτηριστικών πλημμυρικών επεισοδίων στην πειραματική λεκάνη Λυκορέματος Πεντέλης*, Μεταπτυχιακή εργασία, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2012.
- ❑ Παγάνα, Β., *Κατάρτιση χαρτών πλημμύρας στην περιοχή της Ραφήνας*, Μεταπτυχιακή εργασία, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2012.
- ❑ Παπαλεξίου, Σ.-Μ., και Α. Ευστρατιάδης, *Τελική έκθεση, Εκτίμηση και πρόγνωση του πλημμυρικού κινδύνου με τη χρήση υδρολογικών μοντέλων και πιθανοτικών μεθόδων*, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2009.
- ❑ Τουτζιάρη, Μ., *Υλοποίηση μεθοδολογικού πλαισίου για την κατάρτιση χαρτών πλημμύρας*, Μεταπτυχιακή εργασία, ΤΥΠΕΡ-ΕΜΠ, 2012.